

Nr 116

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ändrad organisation av televerket jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

I propositionen nr 103 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 31 mars 1967, föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet angivna riktlinjer för omorganisation av televerket, *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att i fråga om tjänster på löneplan C ändra personalförteckningen för verket i enlighet med vad departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagit, *dels ock* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta de övergångsanordningar som erfordras i anledning av omorganisationen.

För att verkställa en översyn av televerkets centrala och regionala organisation tillsatte telestyrelsen genom beslut den 9 juli 1963 en särskild utredning, kallad 1963 års organisationsutredning. Resultatet av dennas överväganden har redovisats i ett den 1 december 1965 dagtecknat betänkande »Televerkets organisation, central och regional förvaltning» (tryckt i televerkets författningssamling serie A: 18). På grundval av betänkandet och de yttranden däröver, som televerket inhämtat från olika myndigheter och organisationer, har verket slutligt utformat sitt organisationsförslag. Detta har med skrivelse den 21 juni 1966 underställts Kungl. Maj:t för godkännande.

Utöver den remissbehandling som televerket självt ombesörjt har ytterligare ett antal myndigheter och organisationer beretts tillfälle att yttra sig över verkets organisationsförslag.

Beträffande den närmare innebörden av förslagen jämte avgivna remissytttranden får utskottet hänvisa till propositionen.

I förevarande sammanhang har utskottet behandlat två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Landberg m. fl.* (I: 812) och den andra inom andra kammaren av herr *Söderström m. fl.* (II: 1016), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att Stockholms teleområde även framdeles får fungera som ett eget distrikt, direkt underställt centralförvaltningen inom televerket, samt att övriga delar av östra distriktet sammanföres till ett distrikt.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionen II: 1016.

Utskottet. I förevarande proposition framläggs på grundval av en inom televerket verkställd utredning jämte häröver gjord översyn förslag till ny organisation för verket. En grundtanke har härvid varit att få till stånd en önskvärd integrering av den radiotekniska verksamheten med den övriga teletekniska verksamheten och i anslutning därtill även en samordning av fjärrnätstriften. Med föreslaget bibehållande av distrikten som regional mellaninstans anses garantier erhållas för att samplanering och samordning sker av den verksamhet som de båda slagen av lokalförvaltningar — radiofjärrnätssområden och teleområden — bedriver. Genom att de olika distrikten i sin tur underställs en huvudenhet inom centralförvaltningen, som får ett samlat ansvar för tele- och radiodriften, skapas vidare enligt propositionen goda förutsättningar för en samordning av radio- och fjärrnätstriften för landet som helhet.

Även utskottet finner avgörande skäl tala för en sammanföring av den radiotekniska verksamheten med den övriga teletekniska verksamheten. I statsrådsprotokollet har framhållits att en sådan lösning väl torde ta till vara de möjligheter till rationaliserings-, effektivitets- och servicevinster som kan utvinnas genom en samordning av driften av kabel- och radiofjärrnäten samt radioverksamheten i övrigt. Med beaktande jämväl härav tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag i denna del liksom att distrikten bibehålls som regional mellaninstans.

Beträffande centralförvaltningen ansluter sig departementschefen till verkets förslag om en organisatorisk sammanföring av funktionellt likartade uppgifter i ett antal huvudenheter. Därmed anses klarare ansvarsgränser erhållas samt bättre betingelser skapas för ett effektivt utnyttjande av personalen och en önskvärd enhetlighet i ärendehantering. En särskild fördel är enligt propositionen att man med en sådan ordning uppnår den renodling och koncentration av driftfunktioner i central instans, som är en förutsättning för en effektiv ledning och samordning av den regionala och lokala driftorganisationen. I enlighet härmed föreslås verksamheten — under den kollegialt beslutande lekmannastyrelsen och generaldirektören — uppdelad på sex huvudavdelningar, nämligen driftavdelningen, projekteringsavdelningen, utvecklingsavdelningen, ekonomiavdelningen, administrativa avdelningen och industriavdelningen. I fråga om den närmare arbetsfördelningen mellan avdelningarna ansluter sig departementschefen till televerkets förslag utom i fråga om inköps- och förrådsverksamheten, som av verket föreslagits sammanföras med projekteringsverksamheten. Departementschefen anser det vara särskilt angeläget att inköps- och förrådsfrågorna handläggs i former, som innebär garantier för att de ekonomiska aspekterna i önskvärd utsträckning kan hävdas mot de krav som från driftsidan och den tekniska sidan ställs på materieförsörjningen. Under hänvisning härtill föreslås att inköps- och förrådsfunktionerna inordnas under ekonomiavdelningen. En sådan lösning förutsätter också att den regionala förrådsorganisationen underställs chefen för ekonomiavdel-

ningen. Utskottet delar departementschefens uppfattning härvidlag och tillstyrker alltså Kungl. Maj:ts förslag i nu berörda delar.

Under driftavdelningen skall enligt förslaget finnas fyra teledistrikt med sammanlagt tjugoen teleområden och sex radio-fjärrnätsområden. Teleområdena skall svara för den löpande driften av lokal- och närnät med tillhörande stationer samt radio-fjärrnätsområdena för den löpande driften av fjärrnäts- och radioanläggningar. I fråga om antalet teledistrikt och radiofjärrnätsområden, deras geografiska avgränsning samt kontorens lokalisering inom områdena har departementschefen därvid godtagit televerkets förslag, vilka bygger på ingående överväganden av arten och omfattningen av de aktiviteter som resp. förvaltningar kommer att bedriva.

I motionerna I: 812 och II: 1016 har i anledning av förslaget yrkats att riksdagen måtte besluta att Stockholms teleområde även framdeles får fungera som ett eget distrikt, direkt underställt centralförvaltningen inom televerket, samt att övriga delar av östra distriktet sammanföres till ett distrikt. Distriktskontoret anses därvid böra förläggas till någon av de hit-tillsvarande distriktshuvudorterna Norrköping eller Gävle. Som motivering för sina yrkanden har motionärerna bl. a. framhållit att det inte finns skäl att antaga att den nu rådande situationen på bostads- och arbetsmarknaden i Stockholm skall förändras i den riktningen att rekrytering av erforderlig personal till ett gemensamt distriktskontor i Stockholm för det föreslagna östra distriktet kan ske utan mycket stora svårigheter.

Av statsrådsprotokollet framgår att vid begränsningen av antalet distrikt beaktats den decentralisering som i den nya organisationen avses ske från regional till lokal instans. Vidare har hänsyn tagits till landets indelning i militär- och civilområden. Vid bedömningen av lokaliseringsfrågan har hänsyn även tagits till den trafikstruktur och de administrativa samband som föreligger. Den personalreducering som i sammanhanget sker i Norrköping och Gävle beräknas inskränka sig till 15 à 20 personer på varje ort, vilket sammanhänger med förenämnda decentralisering. I anledning av de av motionärerna befarade rekryteringssvårigheterna m. m. må slutligen framhållas att, enligt vad utskottet erfarit, någon ökning av verkets personal i Stockholm till följd av omorganisationen inte erfordras. På sikt torde i stället en minskning bli följden genom bl. a. planerad utflyttning av vissa verksamhetsgrenar. Utskottet tillstyrker under hänvisning till det anförda Kungl. Maj:ts förslag samt avstyrker motionerna i fråga.

Utskottet tillstyrker även i övriga delar Kungl. Maj:ts förslag, vilket bl. a. innebär att under driftavdelningen skall sortera en regionalt verksam byggnadsavdelning, som har att svara för större anläggningsprojekt. Den regionala förråds- och materielverksamheten som föreslås uppdelad på fyra förrådsområden avses, som förut nämnts, bli underställd ekonomiavdelningen. Under industriavdelningen — vars uppgifter motsvarar dem som i nuvarande organisation åvilar verkstadsbyrån — skall sortera produktionsverksamheten vid televerkets verkstäder. För kameral revision och

sakrevision inrättas en särskild revisionsenhet, direkt underställd generaldirektören.

Inom avdelningarna uppdelas verksamheten på sektioner. Verket har skisserat hur en indelning av avdelningarna lämpligen bör ske och skall enligt statsrådsprotokollet ytterligare överväga härmed sammanhängande spörsmål samt senare i år till Kungl. Maj:t avge slutligt förslag i ämnet. Frågan kommer därefter att underställas riksdagens prövning.

I anslutning till organisationsförändringarna inrättas vissa nya tjänster. För cheferna för huvudavdelningarna inrättas sålunda sex tjänster i C 4, nämligen en som driftdirektör, två som teknisk direktör, en som ekonomidirektör, en som administrativ direktör och en som verkstadsdirektör. Här till kommer ytterligare ett antal tjänster medan vissa andra utgår ur organisationen. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att i den utsträckning som erfordras i samband med genomförandet av förslagen föra tjänster på övergångsstat och utfärda eljest erforderliga övergångsbestämmelser.

Den nya organisationen avses i princip bli genomförd med ingången av år 1968. På grund av omorganisationens genomgripande karaktär räknas emellertid med en viss övergångstid. Slutligt genomförd beräknas organisationen därför bli först under första hälften av år 1969.

Utskottet hemställer,

I. att motionerna I: 812 och II: 1016 icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må godkänna de riktlinjer som i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 31 mars 1967 föreslagits för omorganisationen av televerket;

III. att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att i fråga om tjänster på löneplan C ändra personalförteckningen för verket i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

IV. att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta de övergångsanordningar som fordras i anledning av omorganisationen.

Stockholm den 12 maj 1967

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Einar Persson, Axel Andersson, Birger Andersson, Svensson, Kaijser, fru Wallentheim, herrar Söderberg, Ottosson, Hjorth, Eric Gustaf Peterson, Strandberg, Sundin och Harald Pettersson; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Blidfors, Almgren, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, Nihlfors, fröken Olsson, herrar Lindholm, Johansson i Norrköping, Gustafsson i Kårby, Gustafsson i Uddevalla, Källstad Tobé och fröken Ljungberg.